

8.3.2017

A8-0313/103

Muudatusettepanek 103

Adina-Ioana Vălean

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni nimel

Raport

A8-0313/2016

Stefan Eck

Elavhõbe

COM(2016)0039 – C8-0021/2016 – 2016/0023(COD)

Ettepanek võtta vastu määrus

–

EUROOPA PARLAMENDI MUUDATUSED*

komisjoni ettepanekule

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU

MÄÄRUS (EL) 2017/...,

...

elavhõbeda kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1102/2008

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 **■**,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

* Muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga **■**.

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega **■** ,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 303, 19.8.2016, lk 122.

² Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Elavhõbe on väga mürgine aine, mis kujutab endast, sealhulgas kalades ja mereandides, ökosüsteemides ja eluslooduses leiduva metüülelavhõbeda kujul, ülemaailmset ja olulist ohtu inimeste tervisele. Kuna elavhõbedasaaste levib üle riigipiiride, on 40–80 % kogu liidu elavhõbedasaastest pärit väljastpoolt liitu. Seetõttu tuleb tegutseda kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil.
- (2) Enamik elavhõbedaheitest ja elavhõbedaga seotud riskidest tuleneb inimtegevusest, näiteks elavhõbeda põhimaavarana kaevandamisest ja töötlemisest, elavhõbeda kasutamisest toodetes ja tootmisprotsessides ning käsitöenduslikus ja väiksemahulises kullakaevandamisest ja -töötlemises **■**, kivisöe põletamisest ja elavhõbedajäätmete käitlemisest.
- (3) Seitsmendas keskkonnaalases tegevusprogrammis, mis võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1386/2013/EL¹, on seatud mittetoksilise keskkonna pikaajaline eesmärk ning nähtud ette, et selleks on vaja võtta meetmeid, mis tagaksid, et kemikaalide negatiivne mõju inimeste tervisele ja keskkonnale viidaks miinimumini aastaks 2020.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta otsus nr 1386/2013/EL, milles käsitletakse liidu üldist keskkonnaalast tegevusprogrammi aastani 2020 „Hea elu maakera võimaluste piires” (ELT L 354, 28.12.2013, lk 171).

- (4) Komisjoni 28. jaanuari 2005. aasta teatise Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Ühenduse elavhõbedaalane strateegia“, mis vaadati läbi 7. detsembril 2010 (edaspidi „strateegia“), on püstitatud eesmärk vähendada kogu maailmas miinimumini inimtegevusest tulenevat elavhõbedaheidet õhku, vette ja maapinda ning võimaluse korral see täielikult lõpetada.
- (5) Liidus on viimase 10 aasta jooksul saavutatud elavhõbeda käitlemises märkimisväärset edu pärast strateegia vastuvõtmist ja mitmesuguste meetmete võtmist elavhõbedaheite, elavhõbeda tarnimise, nõudluse ja kasutamise ning elavhõbeda ülejääkide ja varude käitlemise kohta.
- (6) Strateegias soovitatakse, et prioriteetne ülesanne peaks olema läbirääkimiste pidamine ja rahvusvahelise õiguslikult siduva elavhõbedat käsitleva leppe sõlmimine, kuna liidu meetmed üksi ei taga liidu kodanike tervise tõhusat kaitset elavhõbeda negatiivse mõju eest.

- (7) Liit ja 26 liikmesriiki *on allkirjastanud* 2013. aasta elavhõbedat *käsitleva* Minamata *konventsiooni* (edaspidi „konventsioon“). *Kaks liikmesriiki (Eesti ja Portugal), kes ei ole konventsioonile alla kirjutanud, on väljendanud kavatsust see ratifitseerida.* Liit ja kõik selle liikmesriigid on seega kohustunud selle sõlmima, üle võtma ja rakendama ■ .
- (8) Konventsiooni kiire heakskiitmine liidu poolt ja selle ratifitseerimine liikmesriikide poolt innustab maailma suurimaid elavhõbeda kasutajaid ja heite tekitajaid, kes on konventsioonile alla kirjutanud, seda ratifitseerima ja rakendama.
- (9) ■ Käesoleva määrusega *tuleks* liidu õigustikku täiendada ja kehtestada ■ sätteid, mida on vaja, et tagada liidu õigustiku täielik kooskõla konventsiooniga, nii et liidul ja selle liikmesriikidel oleks võimalik konventsioon vastavalt kas heaks kiita või ratifitseerida ning seda rakendada.
- (10) *Liidu edasised meetmed, mis ületavad konventsiooni nõudeid, oleksid teerajajaks, nagu seda oli Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1102/2008¹ elavhõbedat mittesisaldavate toodete ja protsesside puhul.*
- (11) *Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 193 ei takista käesolev määrus liikmesriike säilitamast või kasutusele võtmast rangemaid kaitsemeetmeid, kui need meetmed on kooskõlas aluslepingutega ning komisjonile on neist teatatud.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1102/2008 metallilise elavhõbeda ning teatavate elavhõbedaihendite ja -segude ekspordi keelustamise ja metallilise elavhõbeda ohutu ladustamise kohta (ELT L 304, 14.11.2008, lk 75).*

- (12) Elavhõbeda ekspordi keeldu, mis on sätestatud **II** määruses (EÜ) nr 1102/2008, **III** tuleks täiendada elavhõbeda impordi piirangutega sõltuvalt allikast, kasutusotstarbest ja elavhõbeda päritolust. ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006¹ sätteid elavhõbedajäätmete impordi kohta tuleks jätkuvalt kohaldada, eelkõige seoses pädevate asutuste volitustega vastavalt kõnealusele määrusele.***
- (13) ***Käesoleva määruse nende sätete eesmärgiks, mis käsitlevad elavhõbeda ja elavhõbedasegude impordi, on tagada, et liit ja selle liikmesriigid täidaksid elavhõbedaga kauplemist käsitlevast konventsioonist tulenevaid kohustusi.***
- (14) Mitmesuguste elavhõbedat sisaldavate toodete eksport, import ja tootmine, mille arvele langeb märkimisväärne osa elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamisest liidus ja kogu maailmas, peaks olema keelatud.

II

¹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.7.2006, lk 1).***

- (15) Käesoleva määruse kohaldamine ei tohiks piirata liidu õigustiku kohaldamist, millega kehtestatakse rangemad nõuded *elavhõbedat sisaldavatele* toodetele, sealhulgas maksimaalse elavhõbedasisalduse osas.
- (16) *Elavhõbeda ja elavhõbedaihendite kasutamine tootmisprotsessides tuleks järkjärgult lõpetada ning selleks tuleks luua stiimulid teadustööks, mille eesmärk on elavhõbeda asemel kahjutute või vähemalt keskkonnale ja inimeste tervisele vähem ohtlike omadustega asendusainete otsimine.*
- (17) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1907/2006¹ keelatakse alates 10. oktoobrist 2017 viie teadaolevalt polüuretaani tootmises eelkõige katalüsaatorina kasutatava fenüülelavhõbedaihendi tootmine, turule laskmine ja kasutamine. Ka muude elavhõbedat sisaldavate katalüsaatorite kasutamine polüuretaani tootmises tuleks keelata alates 1. jaanuarist 2018.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1).*

- (18) ***Järk-järgult tuleks lõpetada alkoholaatide tootmine, kus elavhõbedat kasutatakse elektroliidina, ning võimalikult kiiresti asendada kõnealune tootmisprotsess teostatava elavhõbedavaba tootmisprotsessiga.*** Kui sobivat kättesaadavat elavhõbedavaba tootmisprotsessi ei ole olemas, tuleks naatrium- ja kaaliummetülaadi ja -etülaadi tootmisele, milles kasutatakse elavhõbedat, kehtestada käitamisnõuded. ***Tuleks võtta meetmeid elavhõbeda kasutamise vähendamiseks, seades eesmärgiks lõpetada selle kasutamine kõnealusel tootmises järk-järgult ja võimalikult kiiresti ning kindlasti enne 1. jaanuari 2028.***
- (19) Uute elavhõbedat sisaldavate toodete tootmine ja turulelaskmine ning uute elavhõbedat või elavhõbedaühendeid kasutavate tootmisprotsesside kasutamine suurendaks elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamist ning elavhõbedaheidet liidus. Uus tegevus peaks seetõttu olema keelatud, välja arvatud juhul, kui hindamisest ilmneb, et uued elavhõbedat sisaldavad tooted või uus tootmisprotsess tagaksid olulise kasu keskkonnale ***või*** inimeste tervisele ***ega ohustaks märkimisväärselt ei keskkonda ega inimeste tervist*** ning et ***samu eeliseid pakkuvaid tehniliselt teostatavaid elavhõbedavabu alternatiivseid lahendusi*** ei ole.

- (20) Elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine *käsitööstuslikus ja väiksemahulises kullakaevandamises ja -töötlemises* moodustab suure osa elavhõbeda kasutusest ja heitest kogu maailmas, *avaldades negatiivset mõju nii kohalikele kogukondadele kui ka ülemaailmsel tasandil. Elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine sel viisil tuleks seetõttu keelustada ja seda tuleks rahvusvahelisel tasandil reguleerida. Ilma et see piiraks niisuguse kasutamise keelustamist ja lisaks tulemuslikele, proportsionaalsetele ja hoiatavatele karistustele, mida liikmesriigid käesoleva määruse rikkumise korral rakendavad, on asjakohane ette näha ka riiklik kava juhuks, kui keelu eiramist esineb rohkem kui üksikjuhtudel, et lahendada probleem, mis on seotud käsitööstusliku ja väiksemahulise kullakaevandamise ja -töötlemisega, kus kulla eraldamiseks maagist kasutatakse elavhõbeamalgaami moodustamist.*
- (21) *Elavhõbeda kasutamine hambaamalgaamis on elavhõbeda ulatuslikem kasutusviis liidus ja kujutab endast märkimisväärset saasteallikat. Seetõttu tuleks hambaamalgaami kasutamist järk-järgult vähendada kooskõlas konventsiooni ja riiklike kavadega, lähtudes eelkõige konventsiooni A lisa II osas loetletud meetmetest. Komisjon peaks hindama hambaamalgaami järkjärgulise kasutuselt kõrvaldamise teostatavust pikema aja jooksul ja eelistatavalt 2030. aastaks ning sellest aru andma, võttes arvesse käesolevas määruses nõutud riiklike kavaside ja täielikult austades liikmesriikide pädevust tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel. Lisaks tuleks võtta ennetava tervisekaitse erimeetmeid haavatavate ühiskonnaliikmete, näiteks laste ning rasedate ja rinnaga toitvate naiste kaitseks.*

- (22) ***Tuleks muuta kohustuslikuks, et hambaravikabinettides, kus kasutatakse hambaamalgami või eemaldatakse amalgaamist hambatäidiseid või selliste täidistega hambaid, oleks lubatud kasutada ainult kapslivormis hambaamalgami ja amalgaamiseparaatoreid, et kaitsta hambaarste ja patsiente elavhõbedaga kokkupuutumise eest ja tagada, et elavhõbedajäätmeid kogutakse ja kõrvaldatakse jäätmetena keskkonnahoidliku jäätmekäitluse raames ning nad ei satuks mingil juhul keskkonda. Seetõttu tuleks hambaarstidel keelata doseerimata kujul elavhõbeda kasutamine. Hambaarstidele peetakse kasutamiseks sobivaiks amalgaamikapsleid, mida kirjeldatakse Euroopa standardites EN ISO 13897:2004 ja EN ISO 24234:2015. Lisaks tuleks kehtestada amalgaamiseparaatorite kinnipidamistõhususe miinimumtase. Amalgaamiseparaatorite vastavus eeskirjadele peaks põhinema asjaomastel standarditel, näiteks Euroopa standardil EN ISO 11143:2008. Kui võtta arvesse hambaravisektoris töötavate ja kehtestatavatest nõuetest mõjutatud ettevõtjate suurus, siis tuleks anda piisavalt aega, et nad saaksid uute nõuetega kohaneda.***
- (23) ***Elavhõbeda kasutamist aitaks vähendada hambaravi üliõpilaste ja hambaarstide koolitamine elavhõbedavabade asendajate kasutamisel, eelkõige haavatavate elanikkonna liikmete puhul, nagu lapsed, rasedad ja rinnaga toitvad naised, samuti teadusuuringute ja innovatsiooni edendamine suuõõne ja hammaste tervishoiu valdkonnas, et parandada teadmisi olemasolevate materjalide ja hambataastustehnikate kohta ning välja töötada uusi materjale.***

- (24) *Liidus tekitatakse 2017. aasta lõpuks üle 6000 tonni vedelaid elavhõbedajäätmeid, seda peamiselt elavhõbeelementide kohustusliku kasutusest kõrvaldamise tõttu kloorleeliste tööstuses vastavalt komisjoni rakendusotsusele 2013/732/EL¹. Võttes arvesse piiratud võimekust vedelate elavhõbedajäätmete muundamiseks, tuleks käesoleva määruse alusel endiselt lubada vedelate elavhõbedajäätmete ajutist ladustamist ajavahemiku jooksul, mis on piisav kõigi tekitatud jäätmete muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) tagamiseks. Ladustamine peaks toimuma vastavalt nõukogu direktiivis 1999/31/EÜ² sätestatud nõuetele.*

¹ *Komisjoni 9. detsembri 2013. aasta rakendusotsus 2013/732/EL, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/75/EL (tööstusheidete kohta) alusel parima võimaliku tehnika (PVT) alased järeldused kloorleeliste tööstuse jaoks (ELT L 332, 11.12.2013, lk 34).*

² *Nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiiv 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, 16.7.1999, lk 1).*

- (25) *Kuna elavhõbe on vedelal kujul ülimalt ohtlik aine, tuleks välistada elavhõbedajäätmete alaline ladustamine ilma eelneva töötlemiseta, võttes arvesse sellise jäätmete kõrvaldamisega kaasnevaid ohte. Enne alalist ladustamist tuleks elavhõbedajäätmeid seega asjakohaselt muundada ning tahkestada, kui tahkestamine on nõutav. Sel eesmärgil ja et vähendada sellega seonduvaid riske, peaksid liikmesriigid võtma arvesse ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsiooni tehnilisi suuniseid elavhõbeda kohta.*
- (26) *Et tagada käesoleva määruse jäätmeid käsitlevate sätete nõuetekohane rakendamine, tuleks võtta meetmeid, et tagada kogu elavhõbedajäätmete käitlusahela ulatuses tulemuslik jälgimissüsteem, mille raames elavhõbedajäätmete tekitajatelt ja elavhõbedajäätmeid ladustavatelt ning käitlevatelt jäätmekäitlusrajatiste käitajatelt nõutakse teaberegistri loomist, mis on osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/98/EÜ¹ sätestatud andmete säilitamise nõudest.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).*

- (27) *Konventsioonis nõutakse, et konventsiooniosalised püüaksid välja töötada kohased strateegiad elavhõbeda või elavhõbedaihenditega saastatud alade kindlakstegemiseks ja hindamiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/75/EL¹ nõutakse, et tööstusrajatiste käitajad tegeleksid pinnase saastumise vältimisega. Peale selle nõutakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ², et liikmesriigid püüaksid vähendada pinnase saastumist seal, kus see kahjustab veekogu seisundit. Seetõttu peaks komisjoni ja liikmesriikide vahel toimuma teabevahetus, et vahetada kogemusi riiklikul tasandil tehtud algatuste ja võetud meetmete kohta.*
- (28) *Et kajastada praegust teaduslikku arusaama metüülelavhõbedast tulenevate riskide kohta, peaks komisjon käesoleva määruse läbivaatamisel hindama praegusi tervisepõhiseid doose ning kindlaks määrama uued elavhõbedaga seotud tervishoiu võrdlusalused.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta direktiiv 2010/75/EL tööstusheidete kohta (saastuse kompleksne vältimine ja kontroll) (ELT L 334, 17.12.2010, lk 17).*

² *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).*

(29) Selleks, et *ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vastu võetud nõukogu otsuse abil* viia liidu õigusaktid vastavusse konventsiooniosaliste konverentsi otsustega, mida liit toetab, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse lisade muutmiseks ja *elavhõbedajäätmete ajutise ladustamise lubatava ajavahemiku pikendamiseks*. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, *ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, kus arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.*

¹ *ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.*

- (30) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused impordi- ja ekspordivormide kehtestamise, *elavhõbeda, elavhõbedaihendite ja -segude keskkonnahoidlikku vaheladustamist käsitlevate tehniliste nõuete kehtestamise*, uute elavhõbedat sisaldavate toodete ja elavhõbedat kasutavate protsesside keelamise või lubamise ning aruandluskohustuste täpsustamise abil, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011¹.
- (31) Liikmesriigid peaksid kehtestama käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ning tagama nende rakendamise. Kehtestatud karistused peaksid olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (32) Arvestades muudatuste laadi ja ulatust, mida tuleb teha määruses (EÜ) nr 1102/2008, ning selleks et suurendada õiguskindlust, selgust ja läbipaistvust ning lihtsustada õigusakte, tuleks nimetatud määrus kehtetuks tunnistada.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (33) Selleks et jätta liikmesriikide pädevatele asutustele ja käesolevast määrusest mõjutatud ettevõtjatele piisavalt aega uue korraga kohanemiseks, tuleks käesolevat määrust kohaldada alates 1. jaanuarist 2018.
- (34) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse elavhõbeda ja elavhõbedaühendite inimtekkelise heite ja keskkonda viimise eest muu hulgas elavhõbeda ja elavhõbedat sisaldavate toodete ekspordi ja impordi keelamisega, piirangute kehtestamisega elavhõbeda kasutamisele tootmisprotsessides, toodetes, *käsitööstuslikus ja väiksemahulises kullakaevandamises ja -töötlemises* ja hambaamalgaamis ning elavhõbedajäätmetega seotud kohustuste kehtestamisega, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda elavhõbedasaaste piiriülese leviku ja vajalike meetmete laadi tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise *ja eesmärk*

Käesoleva määrusega kehtestatakse meetmed ja tingimused elavhõbeda, elavhõbedaühendite *ja* -segude kasutamise, ladustamise ja nendega kauplemise, elavhõbedat sisaldavate toodete tootmise, kasutamise ja nendega kauplemise ning elavhõbedajäätmete käitlemise kohta, *et tagada inimeste tervise ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse elavhõbeda ja elavhõbedaühendite inimtekkelise heite ja keskkonda viimise eest.*

Kui see on asjakohane, võivad liikmesriigid kooskõlas ELi toimimise lepinguga kohaldada käesolevas määruses sätestatud nõuetest rangemaid nõudeid.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „elavhõbe“ – metalliline elavhõbe (Hg, CAS RN 7439-97-6);

- 2) „*elavhõbedaühend*“ – *aine, mis koosneb elavhõbeda aatomitest ja ühest või mitmest muu keemilise elemendi aatomist, mida saab eraldada eri komponentideks ainult keemiliste reaktsioonidega;*
- 3) „*segu*“ – *kahest või enamast ainest koosnev segu või lahus;*
- 4) „*elavhõbedat sisaldav toode*“ – *toode või toote osa, mis sisaldab tahtlikult lisatud elavhõbedat või elavhõbedaühendit;*
- 5) „*elavhõbedajäätmed*“ – *metalliline elavhõbe, mis on jäätmed* ■ *direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punkti 1 tähenduses;*
- 6) „*eksport*“ – üks järgmistest tegevustest:
- a) *ELi toimimise lepingu artikli 28 lõike 2 tingimustele vastava elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude ning elavhõbedat sisaldavate toodete alaline või ajutine eksport;*
- b) *ELi toimimise lepingu artikli 28 lõike 2 tingimustele mittevastava elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude ning elavhõbedat sisaldavate toodete reeksport, kui see suunatakse muule tolliprotseduurile kui liidu välistransiidiprotseduur kaupade veoks läbi liidu tolliterritooriumi;*

- 7) „import“ – *elavhõbeda, elavhõbedaihendite ja -segude ning elavhõbedat sisaldavate toodete* füüsiline sissevedu liidu tolliterritooriumile, kui see suunatakse muule tolliprotseduurile kui liidu välistransiidiprotseduur kaupade veoks läbi liidu tolliterritooriumi;
- 8) „*kõrvaldamine*“ – *kõrvaldamine direktiivi 2008/98/EÜ artikli 3 punkti 19 tähenduses;*
- 9) „elavhõbeda põhimaavarana kaevandamine“ – kaevandamine, milles peamine toodetav materjal on elavhõbe;
- 10) „*muundamine*“ – *elavhõbeda füüsilise oleku keemiline muutmine vedelast olekust elavhõbesulfiidiks või võrreldavaks keemiliseks ühendiks, mis on niisama stabiilne või stabiilsem ja samavõrra või vähem vesilahustuv ega kujuta endast elavhõbesulfiidist suuremat keskkonna- või terviseohtu;*
- 11) „*turuleviimine*“ – *kolmandatele isikutele tasu eest või tasuta tarnimine või kättesaadavaks tegemine. Importi käsitatakse turuleviimisena.*

II peatükk

Elavhõbedat, elavhõbedaühendeid, -segusid ja elavhõbedasisaldusega tooteid käsitlevad
kauplemise ja tootmise piirangud

Artikkel 3

Eksportimise piirangud

1. Elavhõbeda ■ eksportimine on keelatud.
2. ■ I lisas loetletud elavhõbedaühendite ja -segude eksportimine on keelatud *alates lisas nimetatud kuupäevadest*.
3. *Erandina lõikest 2 on lubatud I lisas loetletud elavhõbedaühendite eksportimine laborimastaabis teadusliku töö või laborianalüüsi tarbeks.*
4. *Lõikes 2 sätestatud keeluga hõlmamata elavhõbedaühendite ja -segude eksportimine elavhõbeda taaskasutusse võtmiseks on keelatud.*

Artikkel 4
Impordipiirangud

1. Elavhõbeda ja I lisas loetletud elavhõbedasegude import, *sealhulgas artikli 11 punktides a kuni d nimetatud suurallikatest pärinevad elavhõbedajäätmete eksport*, on keelatud muul eesmärgil kui jäätmete kõrvaldamiseks. *Importimine jäätmete kõrvaldamiseks on lubatud ainult juhul, kui eksportival riigil puudub oma territooriumil muundamisvõimekus.*

Ilma et see piiraks artikli 11 kohaldamist ja erandina käesoleva lõike esimesest lõigust on elavhõbeda ja I lisas loetletud elavhõbedasegude importimine liikmesriigis lubatud kasutuseks lubatud, kui importiv liikmesriik on andnud impordiks kirjaliku nõusoleku ühes järgmises olukorras:

- a) eksportiv riik on konventsiooniosaline ja eksporditav elavhõbe ei ole pärit elavhõbeda põhimaavarana kaevandamisest, *mis on* ■ *konventsiooni artikli 3 lõigete 3 ja 4 kohaselt keelatud, või*
- b) eksportiv riik, kes ei ole nimetatud konventsiooni osaline, on esitanud tõendi selle kohta, et elavhõbe ei ole pärit elavhõbeda põhimaavarana kaevandamisest ■ .

Ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu kohaselt võetud riiklikke meetmeid, loetakse liidu õigusaktide kohaselt lubatud kasutus käesoleva lõike kohaldamisel liikmesriigis lubatud kasutuseks.

2. *Elavhõbedaiühendite ja lõikega 1 hõlmamata elavhõbedasegude importimine elavhõbeda taaskasutusse võtmiseks on keelatud.*
3. Elavhõbeda importimine kasutamiseks käsitööstuslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel on keelatud.
4. *Kui elavhõbedajäätmete import on käesoleva artikli alusel lubatud, kohaldatakse lisaks käesoleva määruse nõuetele endiselt määrust (EÜ) nr 1013/2006.*

■

Artikkel 5

Elavhõbedat sisaldavate toodete eksportimine, importimine ja tootmine

1. Ilma et see piiraks rangemaid nõudeid, mis on sätestatud muudes kohaldatavates liidu õigusaktides, on II lisa esitatud elavhõbedat sisaldavate toodete eksportimine, importimine ja tootmine liidus *keelatud* alates II lisa *sätestatud kuupäevadest*.
2. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata järgmistele elavhõbedat sisaldavatele toodetele:
 - a) kodanikukaitse ja sõjalise kasutuse jaoks hädavajalikud tooted;
 - b) teadusuuringutes, seadmete kaliibrimisel *ja* võrdlusstandardina kasutatavad tooted.

Artikkel 6

Impordi- ja ekspordivormid

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsused, milles sätestatakse dokumendivormid, mida kasutatakse artiklite 3 ja 4 rakendamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

III peatükk

Piirangud elavhõbeda, elavhõbedaühendite ja -segude kasutamisele ja ladustamisele

Artikkel 7

Tootmine

1. Elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine III lisa I osas loetletud tootmisprotsessides on keelatud alates III lisa I osas sätestatud kuupäevadest.
2. Elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine III lisa II osas loetletud tootmisprotsessides on lubatud üksnes selles lisas sätestatud nõuete kohaselt.
3. ***Käesoleva määruse I lisa loetletud*** elavhõbeda ja elavhõbedaühendite ***ning -segude*** vaheladustamine toimub keskkonnahoidlikul viisil ***vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/18/EL¹ ja direktiivis 2010/75/EL sätestatud piirmääradele ja nõuetele.***

¹ ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/18/EL ohtlike ainete seotud suurõnnetuste ohu ohjeldamise ning nõukogu direktiivi 96/82/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 1).***

Et tagada käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud kohustuse ühetaoline kohaldamine, võib komisjon vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse tehnilised nõuded elavhõbeda ja elavhõbedaühendite ja -segude keskkonnahoidlikuks vaheladustamiseks vastavalt konventsiooniosaliste konverentsi poolt konventsiooni artikli 10 lõike 3 ja artikli 27 kohaselt vastu võetud otsustele, kui liit on asjaomase otsuse vastuvõtmist toetanud ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vastu võetud nõukogu otsusega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 8

Uued elavhõbedat sisaldavad tooted ja uued tootmisprotsessid

1. *Ettevõtjad ei tooda ega lase turule elavhõbedat sisaldavaid tooteid, mida ei toodetud enne 1. jaanuari 2018 („uued elavhõbedat sisaldavad tooted“), välja arvatud juhul, kui neile on selleks luba antud käesoleva artikli lõike 6 kohase otsusega või kui see on neile lubatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2011/65/EL¹.*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 1.7.2011, lk 88).*

Esimest lõiku ei kohaldata järgmise suhtes:

- a) seadmed, mis on vajalikud liikmesriikide esmatähtsate julgeolekuhuvide kaitsmiseks, sealhulgas sõjaliseks eriotstarbeks ettenähtud relvad, laskemoon ja sõjatarvikud;*
- b) kosmosesse saatmiseks ettenähtud seadmed; ning*
- c) elavhõbedat sisaldavate toodete, mida toodeti enne 1. jaanuari 2018, tehnilised täiustused või ümberkujundamine, tingimusel et täiustuste või ümberkujundamise tulemusel kasutatakse neis toodetes vähem elavhõbedat.*

2. *Ettevõtjad ei kasuta elavhõbedat või elavhõbedaühendeid kasutavaid tootmisprotsesse, mida ei kasutatud enne 1. jaanuari 2018 („uus tootmisprotsess“), välja arvatud juhul, kui neile on selleks antud luba lõike 6 kohase otsusega.*

Käesoleva lõike esimest lõiku ei kohaldata elavhõbedat sisaldavate toodete tootmisprotsessidele ja kasutamisele, mida lõikes 1 sätestatud keeld ei hõlma.

3. Kui ettevõtja kavatseb taotleda otsuse tegemist lõike 6 alusel, et toota või lasta turule uusi elavhõbedasisaldusega tooteid või kasutada uut tootmisprotsessi, ***mis annaks märkimisväärset keskkonna- või tervisekasu, ei kujutaks endast keskkonnale ega inimeste tervisele olulist ohtu ja millele ei leidu samasugust kasu andvat tehniliselt teostatavat elavhõbedavaba alternatiivi***, teavitab ettevõtja sellest asjaomase liikmesriigi pädevat asutust. Teade peab sisaldama järgmist teavet:

- a) kõnealuse toote või protsessi tehniline kirjeldus;
- b) hinnang keskkonna- ja tervisekasule ***ning -ohtudele***;
- c) ***tõendid selle kohta, et puudub tehniliselt teostatav elavhõbedavaba alternatiiv, mis annaks keskkonnale ja tervisele märkimisväärset kasu***;
- d) üksikasjalik selgitus selle kohta, kuidas protsess läbi viiakse või toodet toodetakse, kasutatakse ja ***pärast kasutamist jäätmetena kõrvaldatakse***, et tagada keskkonna ja inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse.

4. *Asjaomane liikmesriik edastab ettevõtjalt saadud teate komisjonile, kui ta selles sisalduvat teavet hinnates leiab, et lõike 6 esimeses lõigus esitatud kriteeriumid on täidetud.*

Asjaomane liikmesriik teatab komisjonile juhtudest, mil ta on leidnud, et lõike 6 esimeses lõigus osutatud kriteeriumid ei ole täidetud.

5. *Kui liikmesriik edastab käesoleva artikli lõike 4 esimeses lõikes osutatud teate, teeb komisjon teate viivitamata kättesaadavaks artikli 22 lõikes 1 osutatud komiteele.*

6. *Komisjon vaatab saadud teate läbi ja hindab, kas on tõendatud, et uus elavhõbedat sisaldav toode või uus tootmisprotsess tagaks märkimisväärse kasu keskkonnale või inimeste tervisele, ei kujutaks endast keskkonnale ega inimeste tervisele olulist ohtu ning et sellisele tootele või protsessile ei ole tehniliselt ja majanduslikult teostatavat elavhõbedavaba alternatiivi, mis tooks samasugust kasu.*

Komisjon teavitab *liikmesriike hindamise tulemustest.*

Komisjon võtab rakendusaktidega vastu otsused, millega täpsustab, kas asjaomasele uuele elavhõbedasisaldusega tootele või uuele tootmisprotsessile antakse luba.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

7. ***Komisjon teeb 30. juuniks 2018 internetis avalikult kättesaadavaks loetelu tootmisprotsessidest, kus elavhõbedat ja elavhõbedaiihendeid kasutati enne 1. jaanuari 2018, ning elavhõbedasisaldusega toodetest, mida toodeti enne 1. jaanuari 2018, ja kohaldatavatest turustamispäringutest.***

Artikkel 9

Käsitöenduslik ja väiksemahuline kullakaevandamine ja -töötlemine

- 1. Käsitöenduslik ja väiksemahuline kullakaevandamine ja -töötlemine, milles elavhõbeamalgaami moodustamist kasutatakse kulla eraldamiseks maagist, on keelatud.*
- 2. Kui on tõendeid selle kohta, et käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud keeldu ei ole järgitud rohkem kui mõne üksikjuhtumi korral, töötab asjaomase liikmesriigi pädev asutus vastavalt IV lisale välja riiklike meetmete kava ja viib selle ellu, ilma et see piiraks käesoleva artikli lõike 1 ja artikli 16 kohaldamist.*

Artikkel 10
Hambaamalgaam

1. Alates 1. jaanuarist 2019 on hambaamalgaami lubatud kasutada üksnes **valmis doseeritult** kapseldatud kujul. **Hambaarstidel on keelatud kasutada doseerimata kujul elavhõbedat.**
2. **Alates 1. juulist 2018 ei tohi hambaamalgaami enam kasutada piimahammaste raviks ning alla 15-aastaste laste, rasedate ja rinnaga toitvate naiste puhul, välja arvatud juhul, kui hambaarst peab seda patsiendi meditsiiniliste erivajaduste tõttu hädavajalikuks.**
3. **Hiljemalt 1. juuliks 2019 kehtestavad liikmesriigid riikliku kava meetmete jaoks, mida nad kavatsesid hambaamalgaami järkjärguliseks kasutuselt kõrvaldamiseks rakendada.**

Liikmesriigid teevad oma riiklikud kavad üldsusele internetis kättesaadavaks ja edastavad need komisjonile ühe kuu jooksul pärast vastuvõtmist.

4. **Alates 1. jaanuarist 2019 tagavad ettevõtjad, kes käitavad hambaravikabinette, kus kasutatakse hambaamalgami või eemaldatakse amalgaamist hambatäidiseid või selliste täidistega hambaid, et nende kabinetid on** varustatud amalgaamiseparaatoritega amalgaamiosakeste, **sealhulgas kasutatud vees leiduvad osakeste** kinnipidamiseks ja kogumiseks.

Need ettevõtjad tagavad, et

- a) *alates 1. jaanuarist 2018 kasutusele võetud amalgaamiseparaatorid peavad kinni vähemalt 95 % amalgaamiosakesi;*
- b) *alates 1. jaanuarist 2021 vastavad kõik kasutuses olevad amalgaamiseparaatorid punktis a sätestatud kinnipidamistasemele.*

Amalgaamiseparaatoreid hooldatakse vastavalt tootja kasutusjuhiste, et tagada **kõrgeim võimalik kinnipidamistase**.

5. Eeldatakse, et lõigetes 1 ja 4 sätestatud nõuded on täidetud kapslite ja amalgaamiseparaatorite puhul, mis vastavad **Euroopa** standarditele või muudele siseriiklikele või rahvusvahelistele standarditele, mis tagavad samaväärse kvaliteedi ja kinnipidamise.

6. *Hambaarstid tagavad, et nende amalgaamijäätmeid, sealhulgas amalgaamijääke, -osakesi ning hambatäidiseid ja hambaid või nende osi, mis on saastunud hambaamalgaamiga, käitlevad ja koguvad volitatud jäätmekäitlusasutused või -ettevõtted.*

Hambaarstid ei vii kõnealuseid amalgaamijäätmeid mitte mingil tingimusel otseselt või kaudselt keskkonda.

IV peatükk
Jäätmete ja elavhõbedajäätmete kõrvaldamine

Artikkel 11

Jäätmed

Ilma et see piiraks *käesoleva määruse artikli 2 punkti 5* kohaldamist, käsitatakse *järgmistest suurallikatest pärit elavhõbedat ja elavhõbedaiühendeid, nii puhtal kujul kui segudes*, jäätmetena direktiivi 2008/98/EÜ tähenduses, mis kuuluvad vastavalt nimetatud direktiivile kõrvaldamisele viisil, mis ei sea ohtu inimeste tervist ega kahjusta keskkonda:

- a) kloorleeliste *tööstus*;
- b) maagaasi *puhastamine*;
- c) värviliste metallide *kaevandamine* ja *väljasulatamine*;
- d) kinaverimaagist *eraldamine liidus*.

Jäätmete kõrvaldamine ei tohi mingil juhul põhjustada elavhõbeda taasväärtustamist.

Artikkel 12

Aruandlus *suurallikate* kohta

1. **Ettevõtja**, kes tegutseb artikli 11 punktides a, b või c osutatud tööstussektoris, saadab iga aasta 31. maiks asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele **järgmised** andmed:
 - a) andmed igas käitises ladustatud elavhõbedajäätmete üldkoguse **█** kohta;
 - b) **andmed elavhõbedajäätmete üldkoguse kohta, mis on saadetud** igasse rajatisse, mis tegeleb elavhõbedajäätmete ajutise ladustamise, muundamise ja elavhõbedajäätmete tahkestamise (kui see on nõutav) või muundatud ja asjakohasel juhul tahkestatud (kui tahkestamine on nõutav) elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega;
 - c) **█** iga punktis b osutatud rajatise **asukoht** ja kontaktandmed;
 - d) **artikli 14 lõike 1 kohaselt elavhõbedajäätmete ajutise ladustamisega tegelevat rajatist** käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia;
 - e) **artikli 14 lõike 2 kohaselt elavhõbedajäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui see on nõutav) tegelevat rajatist** käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia;
 - f) **artikli 14 lõike 3 kohaselt muundamise ja tahkestamise (kui see on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega tegelevat rajatist** käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia.

2. Lõike 1 punktides a ja b osutatud andmed väljendatakse koodidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2150/2002¹.
3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustused lõppevad kloorleeliste käitisi käitanud ettevõtjate puhul üks aasta pärast *kuupäeva, mil kõik ettevõtja käitatud* elavhõbe-elektrolüüsi rakud on kasutusest kõrvaldatud vastavalt rakendusotsusele 2013/732/EL ning kogu elavhõbe on üle antud jäätmekäitlusettevõtjale.

Artikkel 13

Elavhõbedajäätmete *ladustamine*

1. Erandina direktiivi 1999/31/EÜ artikli 5 lõike 3 punktist a võib elavhõbedat sisaldavaid jäätmeid *ajutiselt* ladustada *vedelas olekus tingimusel, et järgitakse nimetatud direktiivi I, II ja III lisas elavhõbedajäätmete ajutisele ladustamisele kehtestatud erinõudeid ning* ladustamine *toimub* maapealses rajatises, mis on ette nähtud ja varustatud *elavhõbedajäätmete* ajutiseks ladustamiseks.

Esimeses lõigus sätestatud erandi kohaldamine lõpeb 1. jaanuaril 2023.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2150/2002 jäätmetestatistika kohta (EÜT L 332, 9.12.2002, lk 1).

2. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, et pikendada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud elavhõbedajäätmete ajutiseks ladustamiseks lubatud ajavahemikku kuni kolme aasta võrra.*
3. *Enne alalist kõrvaldamist elavhõbedajäätmed muundatakse ja kui nad mõeldud kõrvaldamiseks maapealsetes rajatistes, tahkestatakse.*

Muundatud ja tahkestatud (kui tahkestamine on nõutav) elavhõbedajäätmeid võib alaliselt kõrvaldada ainult järgmistes alalistes jäätmehooldlates, millel on luba ohtlike jäätmete kõrvaldamiseks:

- a) *soolakaevandused, mis on kohandatud muundamise läbinud elavhõbedajäätmete alaliseks ladustamiseks, või sügaval maa all asuvas kaljukihistud, mis tagab ohutustaseme, mis on soolakaevanduse ohutustasemega samaväärne või sellest kõrgem, või*

- b) *maapealsed rajatised, mis on ette nähtud ja kohandatud muundamise ja tahkestamise läbinud elavhõbedajäätmete alaliseks ladustamiseks ja mis tagavad ohutustaseme, mis on punktis a osutatud rajatiste ohutustasemega samaväärne või sellest kõrgem.*

Alalisi jäätmehooldlaid kätavad ettevõtjad tagavad, et muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmed ladustatakse muudest jäätmetest eraldi, jaotatakse partiideks ja paigutatakse ladustamiskambrisse, mis pitseeritakse. Ettevõtjad tagavad, et alaliste jäätmehooldlate puhul järgitakse direktiivis 1999/31/EÜ sätestatud nõudeid, sealhulgas kõnealuse direktiivi I lisa 8. jao kolmandas ja viiendas taandes ning II lisas kehtestatud erinõudeid elavhõbedajäätmete ajutisele ladustamisele.

Artikkel 14

Jälgitavus

1. Elavhõbedajäätmete ajutise ladustamise rajatise käitavad ettevõtjad loovad registri, mis sisaldab järgmisi andmeid:

a) iga saadud elavhõbedajäätmete saadetise kohta:

i) jäätmete päritolu ja kogus;

ii) jäätmete tarnija ning omaniku nimi ja kontaktandmed;

b) iga rajatisest välja saadetava elavhõbedajäätmete saadetise kohta:

i) jäätmete kogus ja elavhõbedasisaldus;

ii) jäätmete sihtkoht ja kavandatud kõrvaldamistegevus;

iii) jäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui tahkestamine on nõutav) tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia, millele osutatakse lõikes 2;

iv) muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia, millele on osutatud lõikes 3;

c) rajatises ladustatud elavhõbedajäätmete kogus iga kuu lõpu seisuga.

Elavhõbedajäätmete ajutise ladustamisega tegelevaid rajatise käitavad ettevõtjad väljastavad kohe pärast seda, kui elavhõbedajäätmed viiakse ajutisest ladustamiskohast ära, tõendi, milles kinnitatakse, et elavhõbedajäätmed saadeti rajatisse, mis viib läbi käesoleva artikliga hõlmatud kõrvaldamistoimingud.

Kohe pärast käesoleva lõike teise lõigu kohase tõendi väljastamist saadetakse selle koopia artiklis 12 osutatud asjaomasele ettevõtjale.

2. Elavhõbedajäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui tahkestamine on nõutav) tegelevaid rajatise käitavad ettevõtjad loovad registri, mis sisaldab järgmisi andmeid:

a) iga saadud elavhõbedajäätmete saadetise kohta:

i) jäätmete päritolu ja kogus;

ii) jäätmete tarnija ja omaniku nimi ning kontaktandmed;

b) iga rajatisest välja saadetava elavhõbedajäätmete saadetise kohta, mis on läbinud muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav):

i) jäätmete kogus ning elavhõbedasisaldus;

ii) jäätmete sihtkoht ja kavandatud kõrvaldamistegevus;

iii) lõikes 3 osutatud jäätmete alalise ladustamisega tegelevat rajatist käitava ettevõtja esitatud tõendi koopia;

c) rajatises ladustatud elavhõbedajäätmete kogus iga kuu lõpu seisuga.

Elavhõbedajäätmete muundamise ja tahkestamisega (kui tahkestamine on nõutav) tegelevaid rajatise käitavad ettevõtjad väljastavad kohe pärast seda, kui kogu saadetise muundamine ja tahkestamine (kui tahkestamine on nõutav) on lõppenud, tõendi, milles kinnitatakse, et kogu elavhõbedajäätmete saadetis on muundatud ja tahkestatud (kui tahkestamine on nõutav).

Kohe pärast käesoleva lõike teises lõigus osutatud tõendi väljastamist saadetakse selle koopia käesoleva artikli lõikes 1 osutatud rajatisi käitavatele ettevõtjatele ja artiklis 12 osutatud asjaomasele ettevõtjale.

- 3. Muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete alalise ladustamisega tegelevaid rajatisi käitavad ettevõtjad väljastavad kohe pärast seda, kui kogu saadetise kõrvaldamistegevus on lõppenud, tõendi, milles kinnitatakse, et kogu muundamise ja tahkestamise (kui tahkestamine on nõutav) läbinud elavhõbedajäätmete saadetus on alaliselt ladustatud vastavalt direktiivile 1999/31/EÜ, kaasa arvatud teave ladustamise asukoha kohta.*

Kohe pärast käesoleva lõike esimese lõigu kohase tõendi väljastamist saadetakse selle koopia viivitamata käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud rajatisi käitavatele ettevõtjatele ja artiklis 12 osutatud asjaomasele ettevõtjale.

- 4. Lõigetes 1 ja 2 osutatud rajatisi käitavad ettevõtjad edastavad iga aasta 31. jaanuariks eelmise kalendriaasta registri asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele. Seejärel edastavad asjaomaste liikmesriikide pädevad asutused kõik registrid igal aastal komisjonile.*

Artikkel 15
Saastatud alad

- 1. Komisjon korraldab liikmesriikidega teabevahetuse riigi tasandil võetud meetmete kohta, mille eesmärk on teha kindlaks elavhõbeda ja elavhõbedaiühenditega saastatud alad ja neid hinnata ning tegeleda oluliste ohtudega, mida selline saaste võib endast kujutada inimeste tervisele ja keskkonnale.*
- 2. Hiljemalt 1. jaanuariks 2021 teeb komisjon avalikkusele internetis kättesaadavaks lõike 1 alusel kogutud teabe, sealhulgas elavhõbeda ja elavhõbedaiühenditega saastatud alade loetelu.*

V peatükk
Karistused, pädevad asutused ja aruandlus

Artikkel 16

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende *rakendamise* tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt *käesoleva määruse asjakohaste sätete kohaldamiskuupäevadeks* nimetatud normidest ja meetmetest ning nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 17

Pädevad asutused

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, kes vastutavad käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise eest.

Artikkel 18

Aruanne

1. Liikmesriik koostab aruande, *esitab selle komisjonile* ja teeb selle internetis avalikkusele kättesaadavaks *1. jaanuariks 2020 ja seejärel nõuetekohaste ajavahemike järel*; aruanne sisaldab järgmist **■** :
 - a) teave käesoleva määruse rakendamise kohta;
 - b) teave, mis on liidule vajalik **■** konventsiooni artikli 21 kohase aruandekohustuse täitmiseks;
 - c) kokkuvõte käesoleva määruse artikli 12 kohaselt kogutud teabest;
 - d) *teave* oma territooriumil *asuva elavhõbeda kohta*:
 - i) *selliste alade loend, kus asuvad üle 50 tonni suurused elavhõbedavarud, mis ei ole elavhõbedajäätmed, samuti igal alal asuva elavhõbeda kogus*;
 - ii) *selliste alade loend, kuhu on kogunenud üle 50 tonni elavhõbedajäätmeid, samuti igal alal asuvate elavhõbedajäätmete kogus, ning*

- e) kui liikmesriigile on nendest teatatud, siis *selliste* elavhõbeda *allikate loend*, millest aasta jooksul *tarnitakse* üle 10 tonni elavhõbedat.

Liikmesriigid võivad otsustada esimeses lõigus osutatud teavet avalikuks mitte teha Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ¹ artikli 4 lõigetes 1 ja 2 mainitud põhjusel, kohaldades kõnealuse direktiivi artikli 4 lõike 2 teist lõiku.

2. *Komisjon teeb lõikes 1 osutatud aruande jaoks liikmesriikidele kättesaadavaks elektroonilise aruandlusvahendi.*

Komisjon võtab vastu *rakendusaktid, millega kehtestatakse* asjakohased küsimustikud, et täpsustada lõikest 1 tulenevate *nõuete täitmiseks* vajalikku aruande sisu, selles esitatavat teavet ja peamisi tulemuslikkuse näitajaid, ning lõikes 1 osutatud aruande vormi *ja esitamise sagedust. Küsimustikega ei dubleerita konventsiooniosaliste aruandekohustust.* Käesolevas lõikes osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. *Liikmesriigid teevad konventsiooni sekretariaadile esitatud aruanded komisjonile viivitamatult kättesaadavaks.*

Artikkel 19

Läbivaatamine

1. *Komisjon esitab 30. juuniks 2020 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hindamise tulemuste kohta seoses järgmiste küsimustega:*

- a) *kas liit peab reguleerima krematooriumide tekitatud elavhõbeda- ja elavhõbedaühendite heidet;*

¹ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).*

- b) *kas hambaamalgaami järkjärguline kasutuselt kõrvaldamine on teostatav pikema aja jooksul ja eelistatavalt 2030. aastaks, võttes arvesse artikli 10 lõikes 3 osutatud riiklike kavaside ja austades seejuures täielikult liikmesriikide pädevust tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel, ning*
- c) *milline on keskkonnakasu, kui viia II lisa veelgi enam kooskõlla asjakohaste liidu õigusaktidega, mis käsitlevad elavhõbedat sisaldavate toodete turule laskmist, ja kas see on teostatav.*
2. *Komisjon esitab 31. detsembriks 2024 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise ja läbivaatamise kohta muu hulgas seoses konventsiooniosaliste konverentsi poolt läbiviidava tõhususe hindamisega ja liikmesriikide poolt vastavalt käesoleva määruse artiklile 18 ja konventsiooni artiklile 21 esitatud aruannetega.*
3. *Komisjon esitab koos lõigetes 1 ja 2 osutatud aruannetega seadusandliku ettepaneku, kui see on asjakohane.*

VI peatükk
Delegeeritud volitused ja rakendamisevolitused

Artikkel 20
Lisade muutmine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I, II, III ja IV lisa muutmiseks, et **viia need kooskõlla** konventsiooniosaliste konverentsi poolt **vastavalt konventsiooni artiklile 27** vastuvõetud **otsustega**, kui liit on asjaomase otsuse vastuvõtmist toetanud **ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaselt vastu võetud nõukogu otsusega**.

Artikkel 21
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli **13** lõikes **2** ja artiklis 20 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **viieks aastaks** alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. **Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli **13** lõikes **2** ja artiklis 20 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. ***Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.***
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. ***Artikli 13 lõike 2 ja artikli 20 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet.*** Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 22
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab artikli 6 kohaste impordi- ja ekspordivormide, **artikli 7 lõike 3 kohaste elavhõbeda, elavhõbedaiühendite ja -segude keskkonnahoidlikku vaheladustamist käsitlevate tehniliste nõuete**, artikli 8 lõike 6 kohase otsuse ning artikli 18 lõike 2 kohase küsimustiku vastuvõtmisel komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.
Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

VII peatükk

Lõppsätted

Artikkel 23

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 1102/2008 tunnistatakse kehtetuks *alates 1. jaanuarist 2018.*

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse vastavalt V lisa vastavustabelile.

Artikkel 24

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas.*

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018.

III lisa I osa punkti d kohaldatakse alates 11. detsembrist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

*Euroopa Parlamendi nimel
president*

*Nõukogu nimel
eesistuja*

I LISA

Elavhõbedaühendid, millele kohaldatakse artikli 3 lõikeid 2 ja 3 ja artikli 7 lõiget 3
ja elavhõbedasegud, millele kohaldatakse artikli 3 lõiget 2, artikli 4 lõiget 1
ning artikli 7 lõiget 3

Elavhõbedaühendid, **mida on keelatud eksportida alates 1. jaanuarist 2018:**

Elavhõbe(I)kloriid (Hg_2Cl_2 , CAS RN 10112-91-1)

Elavhõbe(II)oksiid (HgO , CAS RN 21908-53-2)

Kinaverimaak

Elavhõbesulfiid (HgS , CAS RN 1344-48-5)

Elavhõbedaühendid, mida on keelatud eksportida alates 1. jaanuarist 2020:

Elavhõbe(II)sulfaat (HgSO_4 , CAS RN 7783-35-9)

Elavhõbe(II)nitraat ($\text{Hg}(\text{NO}_3)_2$, CAS RN 10045-94-0)

Elavhõbedasegud, **mida on keelatud eksportida ja importida alates 1. jaanuarist 2018:**

Elavhõbeda segud muude ainetega, kaasa arvatud elavhõbeda sulamid, milles
elavhõbedasisaldus on vähemalt 95 massiprotsenti.

II LISA

Elavhõbedat sisaldavad tooted, millele on osutatud artiklis 5

A osa – Elavhõbedat sisaldavad tooted

<i>Elavhõbedat sisaldavad tooted</i>	<i>Kuupäev, millest alates on elavhõbedat sisaldavate toodete importimine, eksportimine ja tootmine keelatud</i>
1. Patareid ja akud, mis sisaldavad elavhõbedat rohkem kui 0,0005 massiprotsenti.	31.12.2020
2. Lülitid ja releed, v.a väga suure täpsusega mahtuvuse ja kao mõõtmissillad ning kõrgsageduslikud raadiosageduslülitid ja -releed seire- ja juhtimisseadmetes, mille elavhõbedasisaldus on maksimaalselt kuni 20 mg silla, lüliti või relee kohta.	31.12.2020
3. Üldotstarbelised kompaktluminofoorlambid (CFL): a) CFL-i, mille võimsus on ≤ 30 W ja elavhõbedasisaldus üle 2,5 mg ühe valguselemendi kohta; b) CFL-ni, mille võimsus on ≤ 30 W ja elavhõbedasisaldus üle 3,5 mg ühe valguselemendi kohta.	31.12.2018

<p>4. Järgmised üldotstarbelised sirged luminofoorlambid (LFL):</p> <p>a) kolme luminofooriga, võimsusega < 60 W, elavhõbedasisaldusega üle 5 mg lambi kohta;</p> <p>b) halofosfaatluminofooriga, võimsusega ≤ 40 W, elavhõbedasisaldusega üle 10 mg lambi kohta.</p>	<p>31.12.2018</p>
<p>5. Üldotstarbelised kõrgrõhuelavhõbelambid (HPMV).</p>	<p>31.12.2018</p>
<p>6. Järgmised elavhõbedat sisaldavad külmkatoodiga luminofoorlambid ja välise elektroodiga luminofoorlambid elektroonsete kuvarite jaoks:</p> <p>a) lühikesed (≤ 500 mm), elavhõbedasisaldusega üle 3,5 mg lambi kohta;</p> <p>b) keskmise pikkusega (> 500 mm ja ≤ 1 500 mm), elavhõbedasisaldusega üle 5 mg lambi kohta;</p> <p>c) pikad (> 1 500 mm), elavhõbedasisaldusega üle 13 mg lambi kohta.</p>	<p>31.12.2018</p>
<p>7. Kosmeetikatooted, mis sisaldavad elavhõbedat või elavhõbedaühendeid, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1223/2009¹ V lisa kirjetes 16 ja 17 loetletud erijuhud.</p>	<p>31.12.2020</p>

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1223/2009

8. Pestitsiidid, biotsiidid ja paikse kasutusega antiseptikud.	31.12.2020
<p>9. Järgmised mitteelektronilised mõõteriistad:</p> <p>a) baromeetrid;</p> <p>b) hügromeetrid;</p> <p>c) manomeetrid;</p> <p>d) termomeetrid ja muud mitteelektrilised termomeetrid;</p> <p>e) sfügmomanomeetrid;</p> <p>f) koos pletüsmograafidega kasutatavad tensoandurid;</p> <p>g) elavhõbepüknomeetrid;</p> <p>h) elavhõbedaga mõõteseadmed pehmenemistemperatuuri kindlaksmääramiseks.</p> <p>Käesolev kirje ei hõlma järgmisi mõõteseadmeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mitteelektronilised mõõteriistad, mis on paigaldatud suurtesse seadmetesse või seadmetesse, mida kasutatakse väga täpseks mõõtmiseks, kui sobivat elavhõbedavaba alternatiivi ei ole; - mõõteseadmed, mis olid 3. oktoobril 2007 üle 50 aasta vanad; - mõõtmeseadmed, mis on ette nähtud eksponeerimiseks avalikel näitustel 	31.12.2020

kosmeetikatoodete kohta (ELT L 342, 22.12.2009, lk 59).

kultuurilisel ja ajaloolisel eesmärgil.	
---	--

B osa – Täiendavad tooted, mis ei kuulu käesoleva lisa A osas esitatud loendisse

Lülitid, releed, külmkatoodiga luminofoorlambid ja välise elektroodiga luminofoorlambid elektroonsete kuvarite ja mõõteseadmete jaoks, kui neid kasutatakse suurte seadmete osade asendamiseks ja tingimusel, et selliste osade asendamiseks ei leidu teostatavat elavhõbedavaba alternatiivi, vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2000/53/EÜ¹ ning direktiivile 2011/65/EL.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/53/EÜ kasutuselt kõrvaldatud sõidukite kohta (EÜT L 269, 21.10.2000, lk 34).

III LISA

Elavhõbedat puudutavad nõuded, mida kohaldatakse *artikli 7 lõigetes 1 ja 2 osutatud* tootmisprotsessidele

I osa: Elavhõbedat ja elavhõbedatühendite keelatud kasutusviisid tootmisprotsessis, *nii puhtal kujul kui segudes*

- a) alates 1. jaanuarist **2018**: tootmisprotsessid, milles *elavhõbedat või elavhõbedatühendeid kasutatakse katalüsaatorina*;
- b) *erandina punktist a on vinüülkloriidi monomeeri tootmine keelatud alates 1. jaanuarist 2022*;
- c) alates 1. jaanuarist 2022: tootmisprotsessid, milles *elavhõbedat kasutatakse elektrodina*;
- d) *erandina punktist c alates 11. detsembrist 2017: kloorleeliste tootmine, kus elavhõbedat kasutatakse elektrodina*;
- e) *erandina punktist c on kaalium- või naatriummetülaadi või -etülaadi tootmine keelatud alates 1. jaanuarist 2028*;

f) alates 1. jaanuarist 2018: poliüuretaani tootmine määral, mida ei ole veel piiratud või mis ei ole keelatud vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisa kirjele 62.

II osa: Tootmisprotsessid, mille suhtes kehtivad elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamise ja keskkonda viimise piirangud

Naatrium- või kaaliummetülaadi või -etülaadi tootmine

Naatrium- või kaaliummetülaadi või -etülaadi toodetakse vastavalt ***I osa punktile e ja*** järgmistele nõuetele:

- a) põhimaavarana kaevandamisel saadud elavhõbedat ei kasutata;
- b) elavhõbeda ja elavhõbedaühendite otsest ja kaudset heidet õhku, vette ja pinnasesse vähendatakse ***tooteühiku*** kohta 2020. aastaks 50 %, võrreldes 2010. aastaga; ■
- c) ***toetatakse elavhõbedavabade tootmisprotsesside alast teadus- ja arendustegevust; ning***
- d) alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] ei suurendata elavhõbedat või elavhõbedaühendeid naatrium- või kaaliummetülaadi või -etülaadi tootmiseks kasutava käitise tootmisvõimsust, võrreldes tootmisvõimsusega, mis oli olemas enne nimetatud kuupäeva; uute käitiste avamine ei ole lubatud.

IV LISA

Käsitöenduslikku ja väiksemahulist kullakaevandamist ja -töötlemist käsitleva riikliku kava sisu, millele osutatakse artiklis 9

Riiklik kava sisaldab järgmist teavet:

- a) riigi eesmärgid ja vähendamise sihttasemed, ***mille eesmärk on lõpetada elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kasutamine;***
- b) meetmed, millega kõrvaldatakse:
 - i) kogu maagi amalgaamimine;
 - ii) amalgaami või töödeldud amalgaami lahtine põletamine;
 - iii) amalgaami põletamine elamurajoonides; ning
 - iv) sademe, maagi või rikastusjäätmete leostamine tsüaniidiga, ilma et eelnevalt oleks eemaldatud lisatud elavhõbe;
- c) sammud, millega hõlbustatakse käsitöendusliku ja väiksemahulise kullakaevandamise ja -töötlemise formaliseerimist või reguleerimist;
- d) võrdlushinnangud elavhõbeda koguste ja kasutamistavade kohta, mida kasutatakse käsitöenduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel tema territooriumil;

- e) strateegia käsitöönduslikust ja väiksemahulisest kullakaevandamisest ning -töötlemisest tingitud elavhõbedaheite ja keskkonda viimise ning elavhõbedaga kokkupuute vähendamiseks, sealhulgas elavhõbedavabad meetodid;
- f) strateegia kauplemise juhtimiseks, et ennetada välismaistest ja siseriiklikest allikatest pärineva elavhõbeda ja elavhõbedaühendite kõrvaletoometamist kasutamiseks käsitöönduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel;
- g) strateegia sidusrühmade kaasamiseks riikliku kava elluviimise ja jätkuvasse edasiarendamisse;
- h) rahvatervise strateegia käsitöönduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel kaevurite ja nende kogukondade elavhõbedaga kokkupuute vähendamiseks, mis hõlmab muu hulgas terviseandmete kogumist, tervishoiutöötajate koolitamist ning teadlikkuse tõstmist tervishoiuasutuste kaudu;
- i) strateegia, mille eesmärgiks on hoida ära kõige haavatavamate elanikkonnarühmade, eelkõige laste ja sünnitamiseas naiste, eriti rasedate naiste kokkupuude elavhõbedaga, mida kasutatakse käsitöönduslikul ja väiksemahulisel kullakaevandamisel ja -töötlemisel;
- j) strateegia teabe jagamiseks käsitööndusliku ja väiksemahulise kullakaevandamisega tegelevatele kaevuritele ja ohustatud kogukondadele;
- k) riikliku kava elluviimise ajakava.

V LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 1102/2008	Käesolev määrus
Artikli 1 lõige 1	Artikli 3 lõiked 1 ja 2
Artikli 1 lõige 2	Artikli 3 lõige 3
Artikli 1 lõige 3	Artikli 3 lõige 4
Artikkel 2	Artikkel 11
Artikli 3 lõike 1 punkt a	Artikli 13 lõike 3 punkt a
Artikli 3 lõike 1 punkt b	Artikli 13 lõige 1
Artikli 3 lõike 1 teine lõik	Artikli 13 lõike 1 esimene lõik ja artikli 13 lõike 3 teine lõik
Artikli 3 lõige 2	–
Artikli 4 lõige 1	Artikli 13 lõige 1
Artikli 4 lõige 2	Artikli 13 lõige 1
Artikli 4 lõige 3	–
Artikli 5 lõige 1	–
Artikli 5 lõige 2	–
Artikli 5 lõige 3	–
Artikli 6 lõike 1 punkt a	–
Artikli 6 lõike 1 punkt b	Artikli 12 lõike 1 punkt a
Artikli 6 lõike 1 punkt c	Artikli 12 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 6 lõike 2 punkt a	Artikli 12 lõike 1 punkt a
Artikli 6 lõike 2 punkt b	Artikli 12 lõike 1 punktid b ja c
Artikli 6 lõige 3	Artikli 12 lõige 1
Artikli 6 lõige 4	–
Artikkel 7	Artikkel 16

Artikli 8 lõige 1	–
Artikli 8 lõige 2	–
Artikli 8 lõige 3	–
Artikli 8 lõige 4	–
Artikli 8 lõige 5	–
Artikkel 9	–

Or. en